
Alkohol v novi prometni zakonodaji

Martinov posvet 17.11. 2011

Mag. Bojan Žlender

Ministrstvo za promet

Vsebina

- Sankcije
- Spremljanje voznika
- Rešitve sistemske obravnave v novi zakonodaji

Tradicionalne sankcije za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola v državah, članicah EU

Globa (min. max)

- od 11 do 10.000 €

Zaporna kazen

- od 5 dni do 2 let (Švedska)

Prepoved vožnje oziroma prenehanje veljavnosti voznškega dovoljenja

- od 8 dni do 15 let (Luxembourg)

Družbeno koristno delo

Ukrepi - Alkohol

Države in sankcije	Globa	Kazenske točke	Prepoved voznje	Odvzem vozniškega dovoljenja	Zaporna kazen	Pogojna kazen	Presoja voznika	Rehabilitacija	Program zdravljenja	Družno koristno delo	Pogojni odvzem / pogojno dovoljenje
Avstrija	Da	da (A)	ne	da (A, D)	ne	ne	da (A, D)	da (A)	ne	ne	DA
Belgija	Da	ne	da (A, D)	da (A, D)	ne	možno (A, D)	možno (A, D)	možno (A, D)	možno (A, D)	možno (A, D)	DA
Bolgarija	Da	da (A)	da (A)	da (A, D)	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	DA
Ciper	Da	da (A)	da (A)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	DA
Češka	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D)	ne	ne	ne	da (A, D)	ne	NE
Danska	Da	ne	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	ne	da (A)	ne	da (A, D, Z)	DA
Estonija	Da	ne	da (A)	da (A)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	NE
Finska	Da	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	no	ne	ne	ne	ne	NE
Francija	Da	da (A, D)	ne	da (A, D)	da (A, D)	da (A)	da (A, D)	da (A, D)	ne	da (A, D)	DA
Nemčija	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A)	ne	ne	da (D)	ne	ne	ne	DA
Velika Britanija	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	sodišče lahko	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	NE
Grčija	Da	da (A)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	NE
Madžarska	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	NE
Irska	Da	ne	da (A)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	NE
Italija	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	NE
Latvija	Da	da (A, D, Z)	ne	da (A, D)	da (A, D)	ne	ne	ne	ne	ne	NE
Litva	Da	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, Z)	da (A, Z)	ne	ne	DA
Luksemburg	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	da (A)	ne	ne	ne	ne	DA
Malta	Da	da (D, Z)	da (A)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	ne	NE
Nizozemska	Da	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (D)	ne	da (A, D, Z)	da (A)	ne	da (A, D, Z)	NE
Poljska	Da	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	ne	da (A, D)	ne	ne	da (A, D)	NE
Portugalska	Da	ne	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	ne	ne	da (A, D)	da (A, D)	ne	NE
Romunija	Da	ne	da (A)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	da (D, Z)	da (D, Z)	ne	NE
Slovaška	Da	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	NE
Slovenija	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A)	da (A)	ne	ne	da (A)	ne	ne	DA
Španija	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	ne	da (A, D, Z)	NE
Švedska	Da	ne	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	da (A, D, Z)	ne	ne	ne	DA
Švica	Da	ne	da (A, D, Z)	ne	da (D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A)	ne	ne	DA
Hrvaška	Da	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	da (A, D)	NE
Norveška	Da	ne	da (A)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	ne	ne	da (A, D, Z)	da (A, D, Z)	NE

Učinkovitost posameznih ukrepov za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola z vidika generalne in specialne prevencije – rezultati preglednih študij:

- Globe so učinkovit ukrep – višina globe mora biti nad 500 €
- Globe so učinkovit ukrep zlasti pri mladih voznikih

Velike razlike med članicami EU onemogočajo vzpostavitev sistema čezmejnega sankcioniranja voznikov in jasnega sporočila o nevarnosti določenih ravnanj.

Prepoved vožnje

Učinkovitost posameznih ukrepov za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola z vidika generalne in specialne prevencije:

- Prepoved vožnje – prenehanje veljavnosti dovoljenja – zelo učinkovit ukrep – prepovedi so učinkovite, če traja ukrep od 3 mesecev do enega leta
- Daljše prepovedi vožnje povzročajo vožnje na črno – zanimivo je, da so to vožnje v službo, prevozi otrok in prevozi zaradi bolezni

Zaporna kazen

Učinkovitost posameznih ukrepov za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola z vidika generalne in specialne prevencije:

- Zaporna kazen – raziskave niso potrdile učinkovitost ukrepa – Švedska, ki ima najbolj sistematično postavljen sistem je hkrati uvedla več ukrepov in v raziskavah ni bilo ugotovljen učinek posameznega ukrepa
- Zaporne kazni nad 15 dni povzročajo negativne vplive – kriminalizacijo kršilcev,

Družbeno koristno delo

Učinkovitost posameznih ukrepov za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola z vidika generalne in specialne prevencije:

- Družbeno koristno delo – raziskave niso potrdile učinkovitost ukrepa
- Družbeno koristno delo bi lahko bil učinkovit ukrep v primerih, če je čas, ki ga mora nameniti za to delo močnejši ukrep kot finančna sankcija

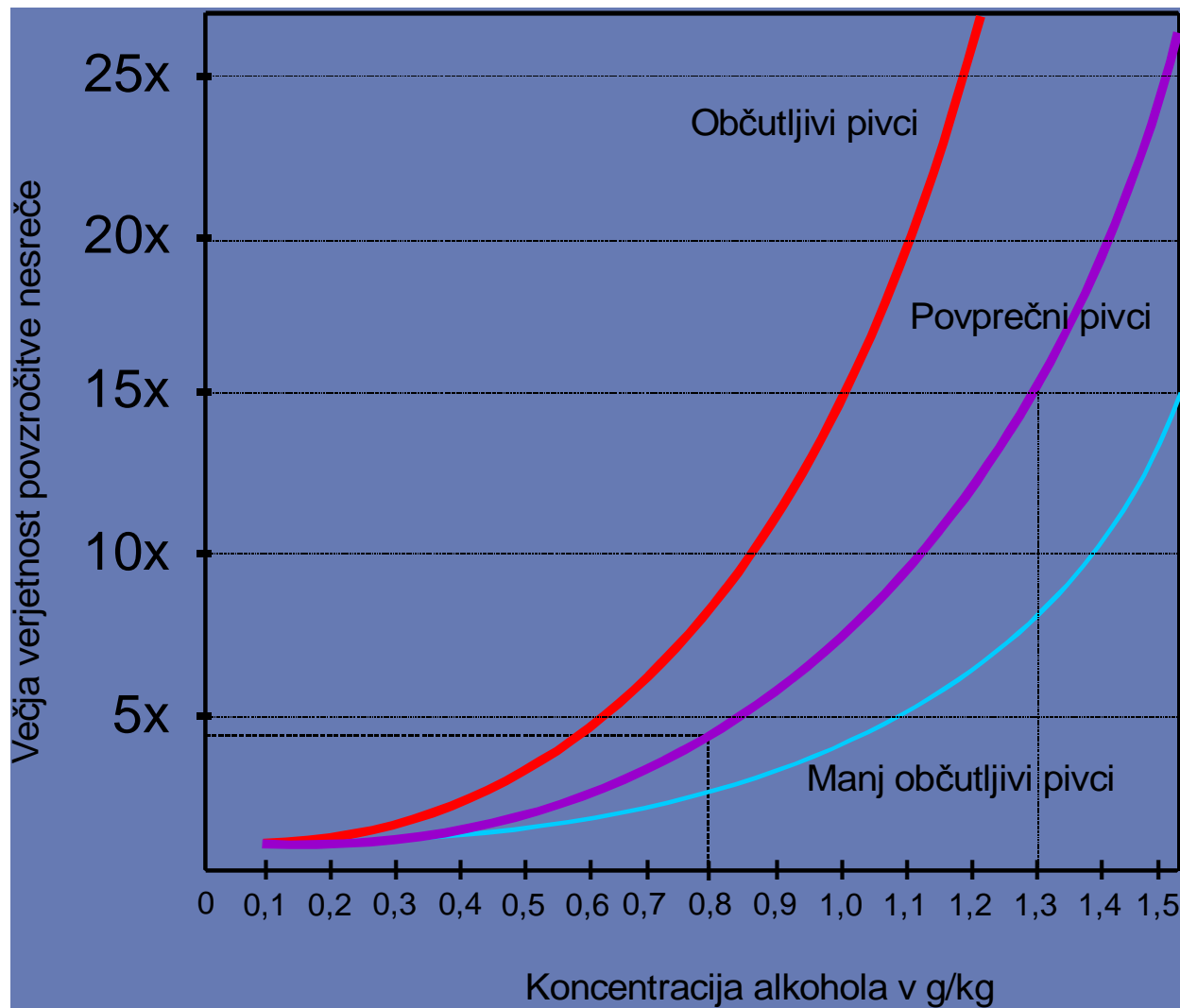
Značilnosti voznikov

20% voznikov vozi tudi, če pijejo alkoholno pijačo in vsak tretji ima v telesu več alkohola kot je dovoljeno

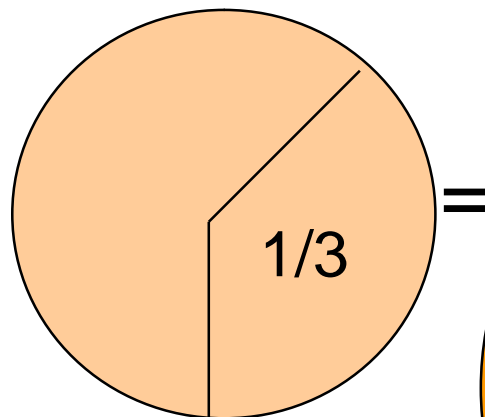
Stopnja ogrožanja glede na popito količino alkohola

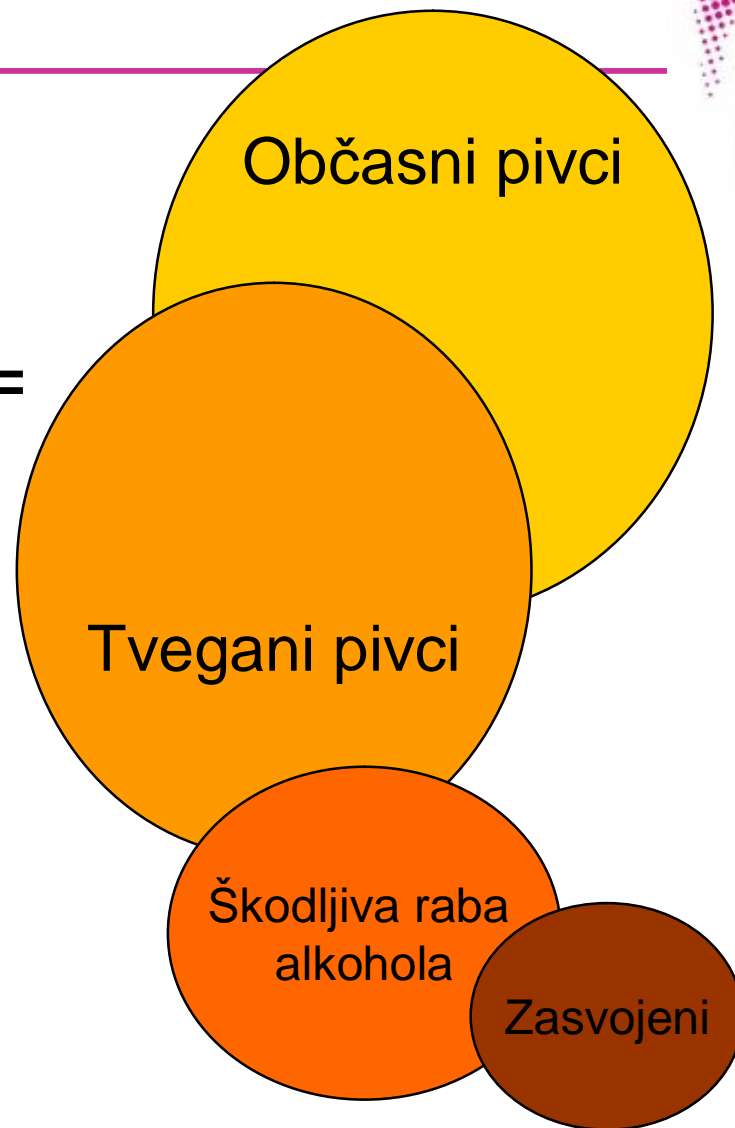
Značilnosti voznikov

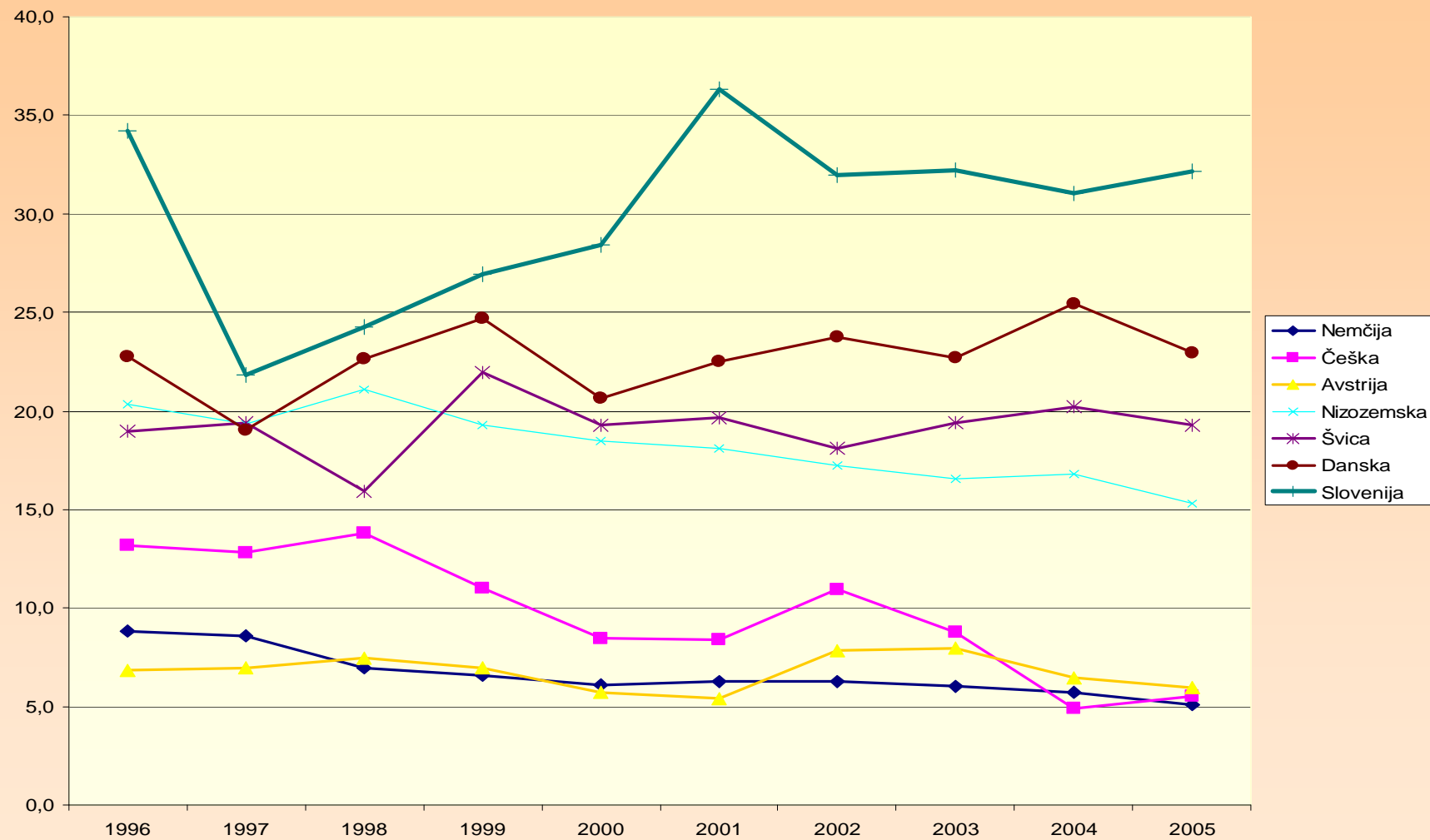
20% voznikov vozi tudi, če pijejo alkoholno pijačo in vsak tretji ima v telesu več alkohola kot je dovoljeno

=

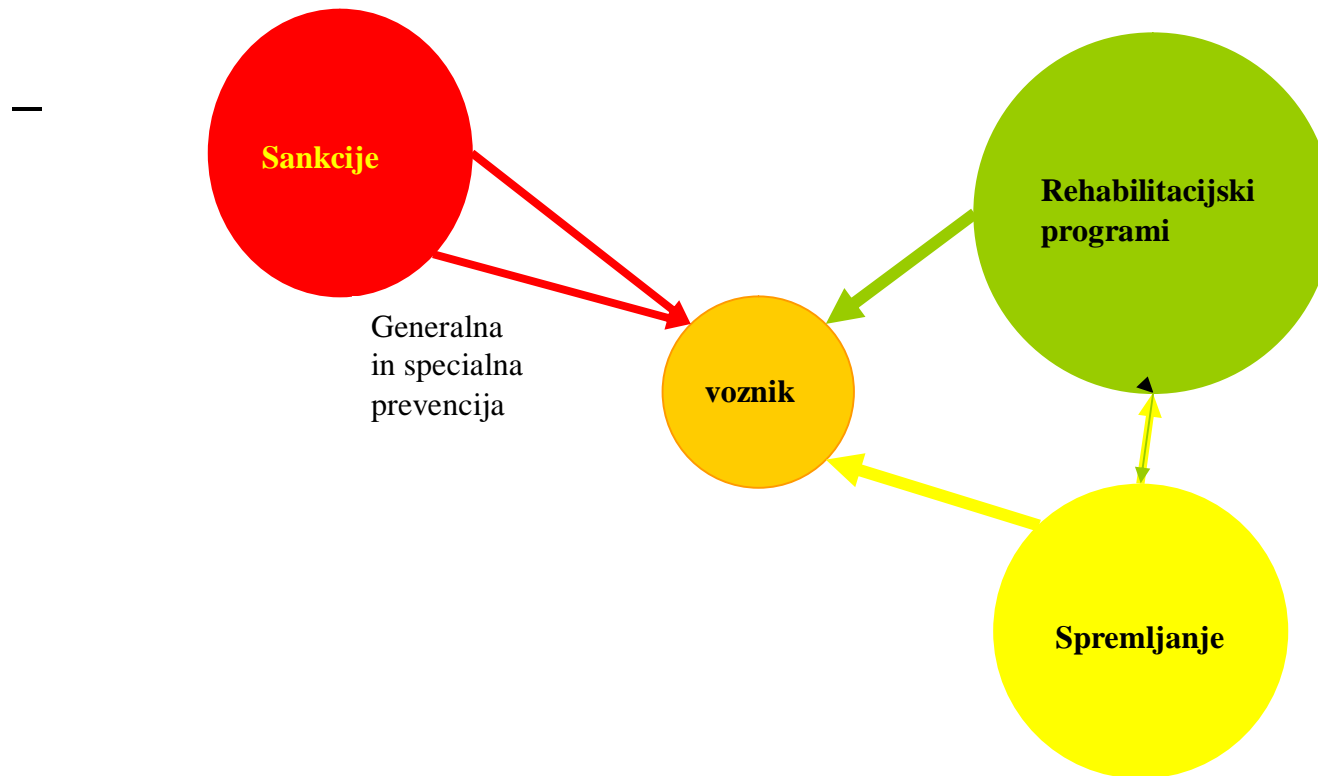
Delež mrtvih v alko nesrečah

Sistemska obravnava voznika

Običajne sankcije so z vidika generalne in specialne prevencije učinkovite pri občasnih pivcih. Pri vseh drugih je smiselno, da se najprej ugotovi njihov odnos do alkohola, saj je pri voznikih, ki so v zadnjih dveh skupinah (škodljiva raba alkohola in odvisnost) treba uvesti dodatne ukrepe)

Ukrepi s katerimi se bolj celovito rešuje problem alkohola v novi zakonodaji

Zdravstveni pregledi

- Pregled s svetovanjem
- Kontrolni zdravstveni pregledi teama strokovnjakov

Rehabilitacijski programi

- A Edukacijske delavnice
- B Psihosocialne delavnice
- C Zdravljenje

Podporni ukrepi

- naprave za preprečevanje zagona motorja – t.i. Alcolock sistemi

Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da je zakonodaja učinkovita

- **Poznavanje zakonodaje in pravil**

Zakon je lahko učinkovit le, če ga vozniki dobro poznajo.

- **Sprejemljivost**

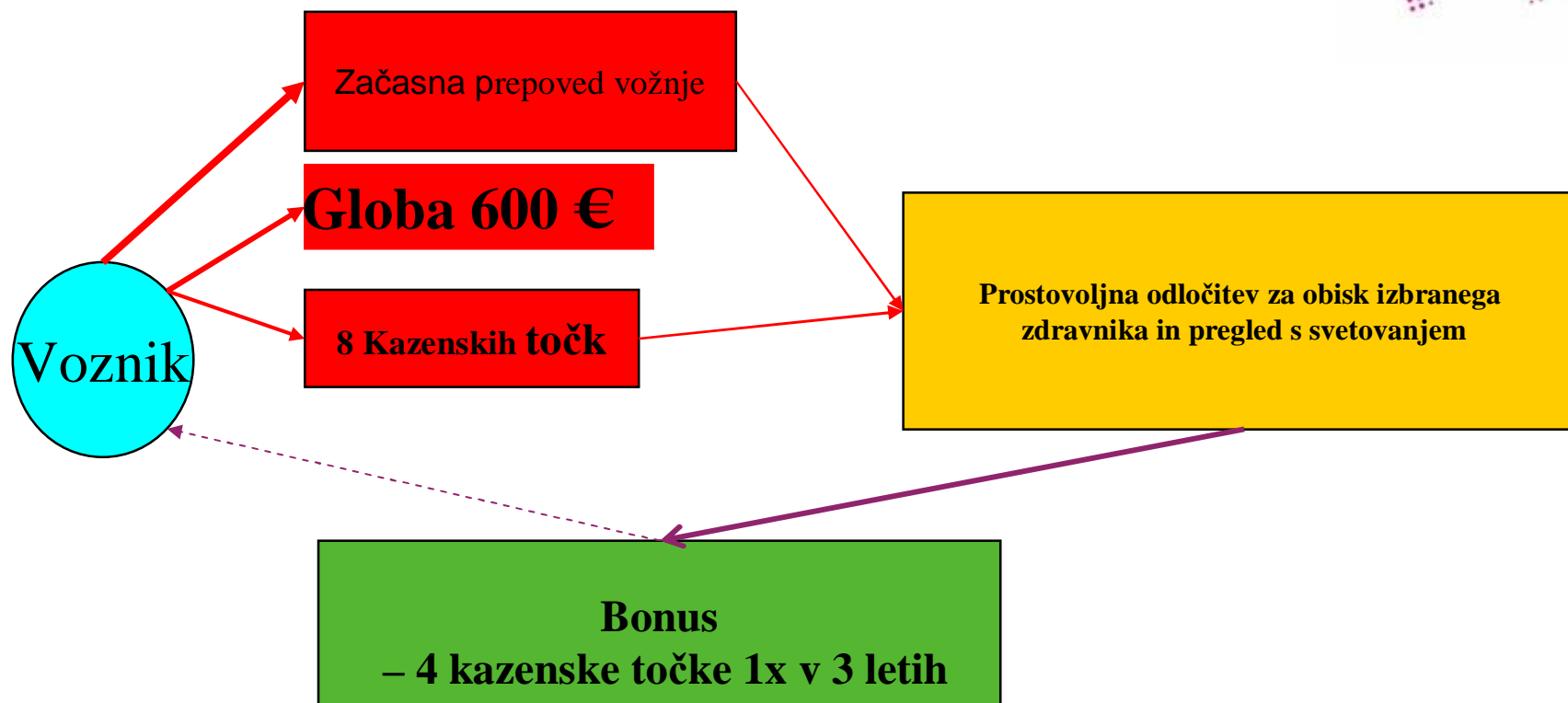
Zakonsko določilo mora biti sprejemljivo za večino. S kampanjami in preventivnimi akcijami se sprejemljivost veča.

- **Uveljavitev**

Število kontrol, kraj in čas ter naključnost kontrol prispeva k učinkovitosti celotne verige uveljavljanja zakona. Z voznikovega vidika, je najpomembnejše zaznano tveganje, da bo ustavljen, kontroliran in kaznovan, če njegovo ravnanje ne bo v skladu z zakonom.

Ugotovljena koncentracija nad 0,24 do 0,38 mg/l ali nad 0,5 do 0,8 g/kg

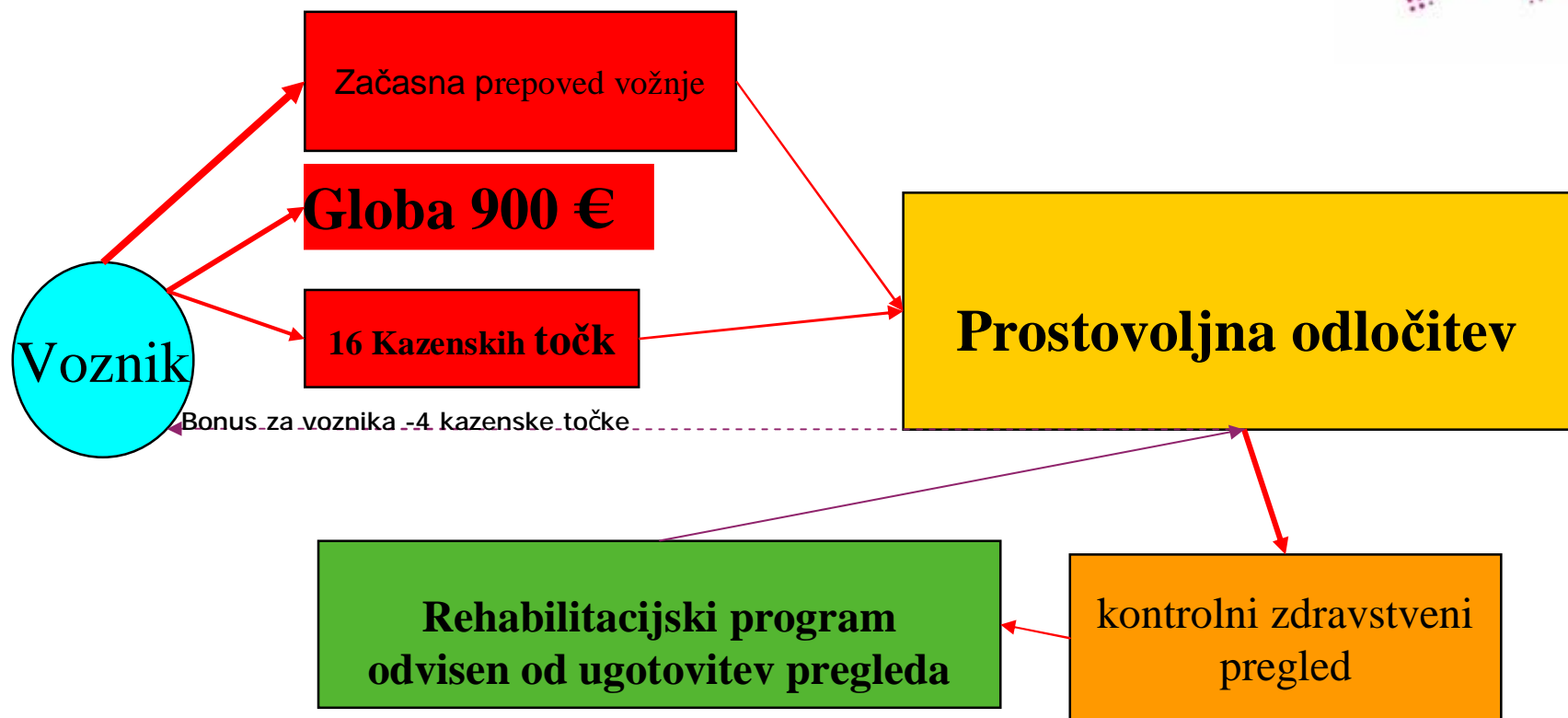
Zdravstveni vidik

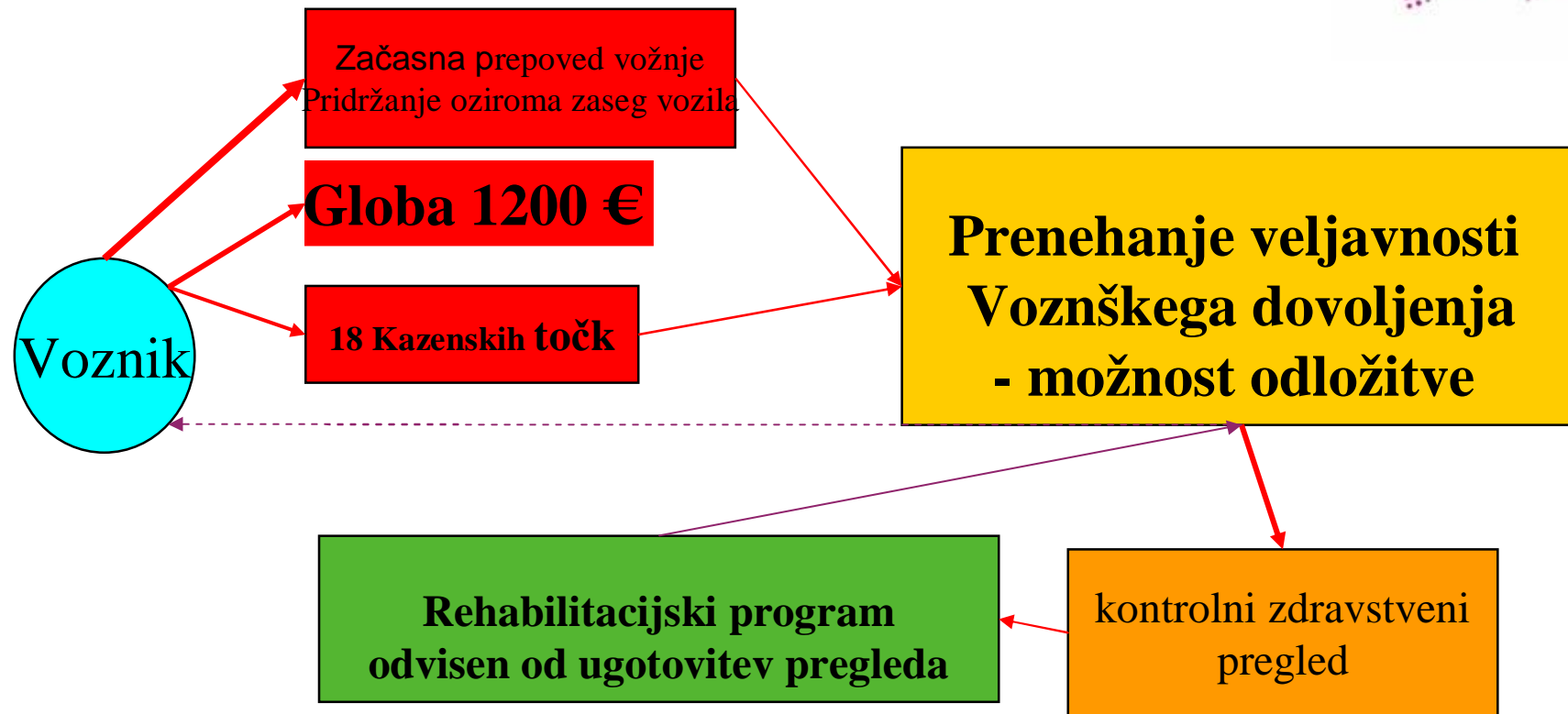
- Zdravstveni pregled s svetovanjem za voznike z nizko koncentracijo alkohola
- Pričakovana učinkovitost – 1 od 8 voznikov, ki se bo udeležil pregleda s svetovanjem ne bo vozil, če bo pil.

Ugotovljena koncentracija nad 0,38 in do 0,52 g/l
oziroma nad 0,8 do 1,1 g/kg

Ugotovljena koncentracija nad 0,52 oziroma nad 1,1 g/kg

Pričakovani rezultati glede na raziskavo DRUID

Učinkovitost voznik, ki se udeleži enega od rehabilitacijskih programov ne ponovi enakega prekrška– prometno varnostni kriterij
45.5% zmanjšanje specialnega povratništva
Med programi v Evropi so velike razlike (od 15 do 71% učinkovitosti) in od našega dela in prakse je odvisno kam se bomo umestili

Odprta vprašanja

1. Ali preprečujemo normalno uživanje vina kot sestavni del hrane?
 - Zdrav organizem predela v 1 uri 15 g alkohola = 1 dl vina, kar pomeni, da je 1 uro po zaužitju 1 dl vina naša koncentracija 0,0
2. Ali lahko brez večjega tveganja za zdravje popijemo letno proizvodnjo vina?
 - Moški lahko na dan popije 2 merici alkohola (10 na teden), ženske glede na telesno maso skoraj za polovico manj. Če bi pili samo vino je to slaba polovica letne proizvodnje
3. Ali smo pripravljeni na odgovorno sodelovanje v prometu?

**Hvala za pozornost,
vprašanja
in mnenja!**

Druid

www.druid-project.eu

